اختر

مطبعه و اداره خانهٔ ﴿ اختر ﴾
در راستهٔ بابعالی است نمرهٔ ﴿ ۲۵ ﴾
درکارهای متعلق باداره به آقا محمد طاهر رجوع میشود ٠
اسامیٔ وکلای کرام در ممالك دور و نزدیك کاهی درصفحهٔ آخرین نکاشته خواهد شد ٠
روز پنجشنبه ۱۳ محرم‌الحرام سنه ۱۲۹۸
٤ کانون‌اول‌رومی و۱٦ ماه دیسامبر ۱۸۸۰

﴿ تعرفهٔ بدلات سالیانه ﴾
دارالسعادهٔ اسلامبول ۰۳ مجیدی سیم
دیگر ممالك محروسهٔ عثمانیه ۷۵ قروش صاغ
ممالك محروسهٔ ایران ۲۵ قران
ممالك هندوستان و بنادر ۱۵ روپی نقره
ممالك روس و قفقاز ۱۵ روبل کاغذی
ممالك اروپ و عربستان ۲۵ فرانك
یك نسخه ٦۰ پاره‌است
اجرت پوست همه جابعهدهٔ اداره است ٠

﴿ این‌نامه ازهرکونه‌وقایع و اخبار و از سیاسیات و پولیتیك و علم و ادب و دیکر منافع عامه سخن می‌کوید ٠ هفتهٔ یکبارطبع می‌شود ٠ اوراق ﴾
﴿ و نوشتجات سود مند را بامتنان می پذیرد ٠ درنوشتن کاغذهایی که‌ازخارج میرسد اداره آزاداست ٠ کاغذی‌را که نوشته نمی شود ﴾
﴿ صاحبش نباید استرداد بکند ٠ کاغذهایی که پول پوست ندارد قبول نخواهد شد ٠ ﴾

تلکرافها

﴿ ازصوفیه ۷ محرم ﴾ هیئت مدیران بلغارستان بقرارذیل تشکیل یافته است ٠

مسیوقاراولوف ٠ بریاست هیئت مدیران بانضمام مدیریٔ مالیه واداره‌ٔ عدلیه بطور موقت ٠

مسیو زانقوف ٠ بمدیری داخلیه بانضمام مدیریٔ نافعه ٠

اهرزوت سرتیپ بمدیری جنك ٠

مسیو سلائیتوف بمدیریٔ معارف ٠

مسیو ستوئجفوف باداره‌ٔ خارجیه ومذاهب منتخب کردیده‌اند ٠

﴿ از پاریس ایضاً ﴾ همه بانکها (صرافخانها)ی پاریس بملاحظهٔ تحریك نمودن افکار جنکجویی یونانستان ازهمراهی نمودن باستقراض تازهٔ حکومت یونان استنکاف نموده‌اند ٠

﴿ ازلندن ٦ محرم ﴾ بانك (صرافخانه) انکلستان اسکونت خودرا ازصدی دوونیم بصدی سه برتری داده‌است ٠

﴿ ازاتن ایضاً ﴾ مجلس مبعوثان یونانستان که‌پیشتراز بانك یونانستان بچاه‌ودوملیون(دراخمی) عقد استقراض نموده‌بوددو باره بمذاکرت متناوله نامهٔ استقراض مذکور آغاز نموده‌است ٠

اکنون مقدار قشون حاضر یونانستان‌شصت هزارنفراست هرکاه عساکر احتیاطیه داخل حساب بشود زیاده بر هشتاد هزار نفر خواهدبود ٠

مسیو کوشن سفیر انکلیس راکه عازم لندن است امروز درلنکرکاه (پیره) انتظار کشیده میشود ٠

سفیر روس امروز طرف مغرب‌باینجا (اتن) وارد خواهدشد ٠ (مسیو ترنوکاپانس) منشیٔ اول‌سفارت فرانسه برای‌درعهده کرفتن‌ماموریت تازهٔ خود فردا بجانب پترسبورك روانه خواهدکردید ٠

﴿ ازلندن ۵ محرم ﴾ اخبارنامهٔ (مورنینك پوست) بموجب اطلاعات مخصوص‌خودمیکوید٠ اجتماع مجلس‌مبعوثان‌را دراواسط‌همین‌ماه دیسامبر فرنکی آغاز کرده خواهد شد ٠ احتمال هست که بعضی از هیئت وزرای انکلستان بمناسبت ازدیاد انقلاب جزیرهٔ (ایرلاند) از مأموریت خودشان استعفا نمایند ٠

﴿ از پاریس ایضاً ﴾ جناب اسعد بیك افندی سفیر تازهٔ دولت علیهٔ عثمانی در پاریس پس از ملاقات باریئیس جمهور و تقدیم اعتمادنامهٔ خود باوزیر خارجیهٔ دولت مشار الیها ملاقات نموده مذاکراتشان خیلی دوستانه بوده است ٠

بتحقیق پیوسته است‌که ٠ حکومت یونان از بانك پاریس و سایرین بقدر چهل ملیون فرانك استقراض نموده است ٠

﴿ ازاسماعیلیه ۸ محرم ﴾ از ابتدای ماه کانون اول فرنکی تادهم ماه مذکور از قنال سویش پنجاه و شش فروندکشتی کذشته معادل یك‌ملیون و پنجاه هزار فرانك ازکشتیهای‌مذکور رسم مرورکرفته شده است ٠

﴿ از لندن ایضاً ﴾ امروز مجلس وکلا درکمال تعجیل باجتماع خوانده شده‌است ٠ احتمال میرود که در اجتماع مذکور در بارهٔ منعقد شدن مجلس پارلمنت قراری داده بشود ٠

﴿ از پاریس ایضاً ﴾ رسم توزیع‌مکافات جمعیت (پولتکنیك) یعنی جمعیت فنی امروز در زیر ریاست (مسیو کانبتا) اجرا شد ٠ مومی‌الیه(کانبتا) بهمین مناسبت خطابهٔ خوانده ضمنا اظهار داشته است که ٠ فرانسویان همهٔ حرکات غیر لایقهٔ قدیمه‌را بکلی متروك‌داشته اند و اکنون میتوانند بلاواسطه خودشانرا بموقع بلندی‌که لائق شان‌ایشان است برسانند ٠ ودر آخر خطابه کفته است که ٠ شرف علوم و معارف و صنایع و ظفریابی‌همکی راجع بشان وطن‌است ٠

در مقابل پانصد و نود هزار سندات حصه که برای شرکت باز کردن قنال (پاناما) بیرون شده بود تاروز دواز دهم‌همین ماه فرنکی‌برای یك ملیون و دویست هزار سندات خریدار ظاهر شده است ٠

﴿ از رؤم ۸ محرم ﴾ مسیو ماساری در مجلس مبعوثان اظهار نمودکه ٠ چون‌دولت

ایتالی عنوان سفیر خود مقیم اسلامبول‌را بدرجهٔ سفارت کبری برتری داد بنابراین لازم‌است که دولت عثمانی نیز سفارت خودرا که در رؤم است در مقابل بدرجهٔ سفارت کبری برتری بدهد .

یکدسته کشتیٔ جنگیٔ روس که در بحرونديك بود دیروز بلنکرگاه ناپولی وارد شده‌است .

﴿ ازلندن ایضا ﴾ اخبارنامهٔ (تایمس) مینویسد . چارهٔ بازداشتن حکومت یونان‌ازجنك منحصر ببقا و برقراریٔ اتفاق دولتهای اروپ است .

اخبارنامهٔ (استاندارد) بموجب تلگرافنامهٔ اتن میگوید . مسیو کوموندروس رئیس‌وزرای یونان دریك ملاقات خود با اخبارنگار گازت مذکور درضمن صحبت اظهار داشته است که . درباب انجام دادن مسئلهٔ حدود یونان ممکن نیست که دوباره درمیان دولتین یونان و عثمانی بمذاکرات پرداخته شود .

تلگرافنامه‌ایی‌است که‌دراخبارنامه‌های اروپ دیده‌شده‌است .

﴿ از برلین ٦ دیسامبر (مطابق ۳ محرم ﴾ اخبارنامه‌های نیم‌رسمی ازمتفرق شدن کشتیهای مختلط‌اروپ بمناسبت تسلیم‌اولکون‌اظهارخشنودی نموده دولتهای اروپ‌را ازحسن نتیجهٔ این‌اتفاق که‌بخو بی پایان آمدتشکر وسپاسداری میکنند .

رو زنامه‌های نیم رسمیٔ برلین میگویند . بمناسبت انجام یافتن مسئلهٔ اولکون ومتفرق شدن کشتیهای مختلط اروپ میتوان گفت که‌دولتها درراه منافع عمومی ازمقاصد منفعت شخصی صرف نظر نموده‌اند میگویند ازاین حرکت دولتها چنان استنباط میشود که‌پس ازاین درباب انجام دادن هیچ مسئله بنمایش‌بحری اقدام ننموده هرگونه اشکالات ومسائل‌را بطور مصلحانه انجام خواهند داد .

نیز اخبارنامه‌های برلین حرکات (مسیو کوموندروس) رئیس وزرای یونان‌را اهمیت نداده مانند کان‌لم‌یکن میانگارند ومیگویند بیانات تهدیدآمیز مشارالیه شایستهٔ‌دقت‌واعتنا نیست .

بموجب تلگرافنامهٔ اتن مسیو کوموندروس درمجلس مبعوثان اظهار داشته‌است که . حکومت یونان برای اجرای قرارداد مجلس کونفرانس برلین‌بتدارکات بری‌و بحری اقدام نموده‌است ونیز کوشش میکند که‌بواسطهٔ اتفاق ومعاونت اروپ این‌مقصودرا حاصل نماید ولی‌درصورتیکه‌قضیه برعکس شد یعنی اروپ برای حصول این مقصود همراهی ننمود حکومت یونان درحرکات خود آزاد بوده واین آزادی‌را نیز نگاهداری خواهدنمود .

بموجب تلگرافنامهٔ طهران چند هزار زوار ایران بملاحظهٔ اینکه درسمت غربیٔ کرمانشاه امنیت وآسایش مختل بوده‌است ناچار شده‌اند ازاینکه دربغداد توقف نمایند . بسرسه قافلهٔ وارد (قصر شیرین) اکراد تاخت آورده اموالشانرا غارت نموده بقدر پانصد نفر ازایشانرا مقتول ومجروح نموده‌اند . مأمورین ایران درمیان قشون اعلان نموده‌اند هرکس سر یکنفر کردرا بیاورد چهار لیرا با ومکافات داده خواهدشد .

نیز اخبارنامه‌های اروپ بموجب‌تلگرافنامهٔ ٤ ماه دیسامبر فرنکی مطابق یکم محرم‌مینویسند . شیخ عبیداه درنزدیکی ارومیه بعساکر ایران تاخت آورده آنانرا تلفات کلی داده سه‌عراده توپ نیز ازعساکر مرقومه گرفته است ؟

پس ازآن باجمعیت خود بکوه (سیر) برگشته درصدد این است که‌دوباره بقشون ایران یورش ببرد .

﴿ اختر ﴾

بموجب خبرهای تلگرافی که‌درهمان تاریخ ازتبریز رسیده است درارومیه واطراف آن وسا وجبلاغ ودرهمهٔ حدود ازجمعیت اشرار آثاری نمانده بوده‌است خصوصا شیخ شریر بموجب خبرهای متعدد رسمی ازتاریخ ۱۳ ماه ذی‌حجهٔ گذشته بابقیةالسیف اعوان و یاران خودازحدود ایران فرار نموده بانیطرف گذشته است . ونیز ازروش مضمون تلگرافنامه هم‌معلوم میشود که‌این‌خبر تلگرافی مصنوعی است زیرا دراصل سخن هم‌ربط نیست . مثلا میگوید (شیخ بقشون ایران یورش برده تلفات کلی داده سه‌توپ گرفته بگوه‌سیر برگشته وآمادهٔ یورش دیگراست) این یورش بردن وتلفات دادن وتوپ گرفتن کدام است دوباره بگوه (سیر) برگشتن‌وآمادهٔ یورش دیگر بودن کدام . خلاصه ازاین فقرات‌معلوم میشود که‌تلگرافنامهٔ مذکور درضمن اجرای مقصودی ساخته شده‌است . درهرحال پس ازچند روزی مانند بعضی ازتلگرافنامهای پیش بی‌اصل بودن این نیز برهمگنان معلوم خواهد گردید .

﴿ توجیهات ﴾

بجناب دولتمآب قپودان‌پاشا (وزیر بحریه) یك قطعه نشان مالیٔ عثمانی از درجهٔ اولی .

بجناب (مسیو تیسو) سفیر دولت فرانسه نیز نخستین درجهٔ نشان مذکور اعطا فرموده شده است .

داخلیه

اخبارنامه‌ها مینویسند . بمناسبت‌انجام یافتن مسئلهٔ اولکون مناسبات سیاسیٔ دولت علیهٔ عثمانیه باحکومت قره طاغ دوباره استقرار یافته است بنابراین ایلچیٔ حکومت قره‌طاغ که پیشتر بوسیلهٔ انقطاع مناسبات مملکت خود رفته‌بود اینروزها دوباره بدرسعادت خواهد برگشت .

روز دوشنبهٔ گذشته جنابان سفرای‌اوستریا ـ مجارستان و یونان ومصلحتگذاران دولتین‌امریك و انکلیس بابعالی آمده باجناب فخامت‌مآب رئیس وکلا و جناب دولتمآب عاصم پاشا رزیر خارجیه ملاقات نموده اند .

روز دوشنبهٔ گذشته باواپور همایون اسماعیل ازلنکرگاه‌جده‌بقدر دویست‌نفر حجاج بدرسعادت واردشده‌است‌حضرت‌مستطاب والاحسام‌السلطنه ازراه‌شام‌مراجعت میفرمایند .

نیز همانروز با واپور (باطوم) نام ادارهٔ

مخصوصه بقدر چهار صد نفرازعساکرقرعه از طرابزون بدرسعادت رسیده است ۰

دیروز مجلس مخصوص وکلا در بابعالی بطور فوق‌العاده منعقد شده پارهٔ مذاکرات عمده مطرح کفتکو شده است ۰

از جانب (مسیو تیانو) که از صرافهای معتبر بیك اوغلی است بخزانهٔ جلیلهٔ مالیه استقراض دو ملیون لیرا تکلیف کرده شده است که نصف آنرا نقد و نصف دیکر را حوالجات قبول‌بکند از قرار یکه‌مسموع‌شدخزانهٔ جلیلهٔ مالیه از قبول این استقراض استنکاف نموده است ۰

اخبارنامهٔ (کلوب) مینویسد ۰ از جانب شیخ عبیداه چند نفر از اکراد بقطعهٔ قفقاز فرستاده‌شده است که‌درآنصفحات‌عشایر وقبائلی‌را که با اکراد هم مذهب هستند بمعاونت‌شیخ‌عبیداه و برضد دولت‌ایران تحریك و تشویق نمایند۰ ولی‌حکومت روس از اقدامات آنان‌اطلاع‌حاصل نموده آنهارا کرفتار و درحضور یك دیوان‌جنك بزیر محاکمه و استنطاق آورده است ۰ علاوه برآن (جنرال یوانوف) بهمین ملاحظات و برای کرفتن جلوابنکونه حرکات در آنصفحات که نزدیك بحدود است ادارهٔ عرفی اعلان نموده است ۰؟

از جانب دولت ایتالی بسعادتمآب شهباز افندی رئیس‌اول مجلس تجارت دوم درجهٔ‌نشان (کورون دیتالی) و رفعت بیك ازاعضای‌مجلس مذکور سوم درجهٔ نشان مذکور و برفعت‌مآب واصف افندی معاون ادارهٔ اجرا درجهٔ چهارم همان نشان اعطا شده است ۰

از قراریکه از اتن نوشته اند دولت یونان درباب‌مسئلهٔ حدود دو باره برای‌اجرای‌مذاکرات با دولت علیهٔ عثمانی همراهی نموده است ۰

و درماه کانون ثانیٔ آینده بمذاکرات خواهند پرداخت ۰

اخبارنامهٔ (تایمس) دولتهای اروپ‌را یادآوری و سپارش میکندکه دراینباب مانند یك هیئت حکم حرکت نموده اختلافاتی‌را که در خصوص انجام دادن‌این مسئله ظهور خواهد نمود بطور مصلحانه قطع وفصل نمایند ۰

واپور همایون مجیدیه روز سه‌شنبهٔ کذشته از خلیج درسعادت حرکت و بجانب باطوم عزیمت نموده است ۰

عزیمت واپور مذکور برای نقل مهاجرین باطوم بوده است ۰

عالیجاه مجدت و نجدت همراه آقا میرزا محمد ترجمان اول کار پردازخانهٔ دولت علیهٔ ایران در ارضروم که در ضمن انجام بعض کارها بدرسعادت آمده بود اینروزها از سفارت کبری رخصت‌انصراف یافته‌عزیمت ارضروم می‌نماید۰ از جانب دولت علیهٔ ایران در حق عالیجاه مومی‌الیه یکقطعه نشان شیروخورشید از درجهٔ چهارم تبدیلا اعطاونیابت اول‌کار پرداز خانه‌هم علاوه برمأموریت سابقهٔ اوکردیده است ۰

روز پنجشنبهٔ کذشته طرف مغرب با واپور (ساورنیك) نام انکلیس از جده بقدر ششصد نفر حجاج وارد درسعادت شده است ۰ جزو اعظم حجاج مومی‌الیهم ازمسلمانان (قفقاز)ومابق ازحجاج ایران بوده است ۰ از قرار یکه‌اطلاع حاصل نمودیم حجاج مومی‌الیهم در واپورمذکور بجهة تنکیٔ مکان خیلی زحمت‌کشیده اند که این یکی در حقیقت موجب تاسف است میکویند واپور مذکور با آنکه کوچك بود خیلی بیش از قرار معین بلیت داده بوده است بحدیکه از لنکرکاه (پورت سعید) تا اسلامبول هیچکس نتوانسته است‌دقیقهٔ باستراحت بنشیند۰ درانبارها حجاج بیچاره مانند بار روی هم افتاده‌بوده‌است که از صدمهٔ تنکیٔ جاوعدم استراحت‌از پورت سعید تا اینجا بقدر بیست وسی نفر این جهانرا بدرود کفته است ۰ بنابرین نخست صاحبان واپور وکومپانی آنهارا است که بیش از مقدار معین و کنجایش واپور مسافر قبول نکنند ۰ و بملاحظهٔ مبلغی سود موجب هلاکت بندکان خدا نشوند ۰ و ثانیا حضرات حجاج نیز باید دراین مواد تعجیل ننمایند نهایت زحمت پنجماهه و ششماهه را متحمل شده اند پنجروز و ده روز دیکر را هم بشوند زیرا نتیجهٔ صبر فرح و استراحت است و ثمرهٔ شتاب وتعجیل سختی و ندامت ۰

﴿ آیین سوکواری ﴾

چنانکه درهرسال بتوفیق خدای متعال دردههٔ عاشورا که‌ایام سوکواری وتعزیت داری حضرت‌خامس‌آل‌عباست‌اساس‌عزاوماتم‌درجاهای چند ازمجامع ایرانیان دراین پای تخت معظم برپا میشد ۰ امسال نیز درتکیهٔ‌خان (سرای) والده وجامع خان‌مذکور صبح وعصروشب‌ودرتکایای (خان‌یلدز) وخان(ناصف‌آقا) و (خان‌وزیر) شبها تاساعت پنج وشش‌آیین‌عزداری وسوکواری برپابود ۰ شب عاشورانیز بقرار سالهای پیش درصحن خان‌والده که‌خیلی بزرك‌است و کنجایش چند هزار جمعیت را تواندکرد اوضاع دسته بندی ونوحه خوانی تاپاسی ازشب کذشته مرتب وبکمال‌آرام وشکوه آیین عزاداری باآخررسید۰

ازوزرا ورجال واعزهٔ مملکت وآحاد اهالی شهر پای‌تخت‌ازهرصنف وطبقه‌وهمچنین‌ازسفرای دول متحابه ومعروفین ملل سایره نیز درجاهای معین برای دیدن‌این آیین فوق‌العاده چم‌غفیری نشسته وایستاده بودند ۰

روزعاشوراهمهٔ اهالی ایران برای بجا آوردن اعمال زیارت عاشورا وروضه خوانی بصحرای وسیع (درهٔ سیداحمد) که‌مقابر مؤمنین هم درآنجا است عزیمت کرده هنکام عصرپس ازفراغت ازاعمال ازآن‌صحرا بترتیب دسته بندی نوحه خوانان تااسکلهٔ یلدهٔ (اسکدار) آمده باواپورهای مخصوص بدرسعادت رسیدند

اراهتمامات کارکذاران سفارت سنیهٔ کبری ومراقبت وانضباط که‌ازجانب مامورین ضابطهٔ بلدیه بعمل آمد چه درشب وچه درروز هیچ

کونه افعال تاملا بمی بظهور نرسید . وخصوصا جناب دولتمآب حافظ پاشا وزیر ضبطیه خود شان شب را نیز درخان والده تشریف آورده غالبا بادسته های عزاداران راه میرفتند . خداوند سبحانه این وضع مهربانی درمیان اجزای دو دولت وملت اسلام را روز افزون فرماید وانتشار آثار مودت ذی القربی را درممالک اسلامیه بیشتر سازد .

﴿ قل لا اسئلکم علیه اجرا الا المودة فی القربی ﴾

﴿ کردار محبت را نشانها است ﴾
﴿ خودش خاموش وذکرش درزبانها است ﴾

از جانب جناب جلالتمآب معین الملک سفیر کبیر دولت علیهٔ ایران بقاعدهٔ سالهای پیش در عشر اول محرم در جامع خان والده عصرها اساس روضه خوانی برپا وبعد ازآن رادرهمان جامع سفرهٔ طعام گسترده شده درخارج نیز هرروز بفقرا و مساکین طعام داده میشد .

﴿ تقبل اه احسان المحسنین ﴾

از قرار اطلاعی که حاصل نمودیم ازجانب انجمن حسینیه قرار داده شده است برای ساختن شدن تکیه و مکتب در بهترین جای شهر اسلامبول زمینی خریده شود . و عجالة یکی ازسه جارا در نظر دارند که هرکدام موافق مصلحت باشد خریداری بشود . انشا اه تعالی زمین که خریده شد در اول بهار آینده شروع بساختن تواندشد . و ارباب همم و غیرتمندان ملت خود داری در رسانیدن اعانات نخواهند فرمود . و این کار را خیلی عمده و معتنا خواهند شمرد .

درخصوص (کونتورات) واپورها برای حمل و نقل امتعهٔ تجارتی ایرانیان در انجمن مذکور اقدامات میشده است که طوری نمایند وارداتی مقررا برای جمعیت آماده شود و عموم تجار در اینفقره موافقت داشته اند .

﴿ اعلان رسمی ﴾

از چندی باینطرف در درسعادت و بعضی ازممالک محروسهٔ شاهانه شنیده میشود پارهٔ بلیتهای لاتر (پیانقو) فروخته میشود که ازاین درحقیقت اهالی متضرر میشوند حال آنکه بموجب حکم مادهٔ دویست و چهل و سوم قانوننامهٔ همایون جزا در بارهٔ کسانیکه بلیت (لاتر) بتداول بیاورند از یك مجیدیهٔ طلا تاپنجاه لیرا جزای نقدی برای مرتکبین این کار از یکماه تا مدت ششماه نیز حبس معین شده علاوه برآن نقود اشیائیکه به (لاتر) گذاشته شده است از جانب حکومت ضبط خواهد گردید . بنابراین عموم را یادآوری میشود که . بعدازاین هرکس مرتکب این عمل بشود بموجب قرار داد مجلس وکلا ادارهٔ ضابطه آنان را بموجب مادهٔ مذکور قانوننامهٔ همایون مجازات خواهد داد . و برای آگاه شدن عموم اهالی ازاین فقره بانتشار همین اعلان مبادرت کرده شد .

﴿ اعلان ﴾

ازجانب جنرال قونسلگریٔ دولت علیهٔ ایران است .

برحسب امرودستورالعمل سفارت کبری عموم تجار تبعهٔ دولت علیهٔ ایران را اطلاع داده میشود ازتفصیل قرارنامهٔ رسوم تنباکو که فیمابین دولتین علیتین منعقد شده است وتعرفهٔ که بموجب فصل سوم قرارنامه بواسطهٔ کومیسیون مختلط که ازجانب سفارت سنیه وبابعالی تشکیل یافته است . چنانکه ازتنباکوی ایران که بممالك عثمانی میآید ازهرجنس که بوده باشد یعنی تنباکوی کاشان واصفهان وشیراز وکرمسیرات که بحجازی معروف است بدون استثنا ازهر وقیه یکسان وقیاس واحد دوقروش وسی وپنج پاره رسم گمرك گرفته خواهدشد واین رسم بحساب لیرای عثمانی ازقرار صدقروش یاآنکه پنج مجیدیهٔ سیم وچهار قروش سفید بجای یك لیرا محسوب خواهد گردید . تنباکوهایی که ازجایی بجایی نقل میشود بملاحظهٔ رطوبتی که حاصل میشود ازمنتصف بهارتامنتصف پاییز یعنی ازروز خضر تاروز قاسم که ششماه است درهرصد وقیه دووقیه حق رطوبت ملحوظ خواهد شد که ازاین دووقیه رسم گرفته نمیشود . وآنچه غیرازاین دووقیه درمالی که باتذکره است زیادتی ظاهر بشود و یاآنکه درغیرآن ششماه معین درموسم تابستان آنچه کم وزیادی دروزن معلوم درتذکره بوده باشد تنها ازاین زیادی رسم مقرر ازروی تعرفه گرفته خواهدشد . و برای جول ومشین وریسمان وغیره درهر یکصد وقیه شش وقیه (طره) تنزیل خواهد گردید که ازآن نیز رسم نباید مطالبه بشود . حکم این تعرفه ازآغاز ماه کانون اول رومی ۱۲۹۶ بحساب مالیات که مطابق است بادهم همین ماه محرم الحرام ۱۲۹۸ تاده سال امتداد خواهدداشت . وهرگاه درآخراین مدت سه ماه مانده ازطرفین تکلیف تجدیدنشود تاهفت سال دیگر نیز امتداد خواهد داشت . حکم این تعرفه درهمه بنادروگمرکهای عثمانی معتبراست مگرممالك ممتازه . و قاعدهٔ (ترانسیت) نیز درصورت نقل بخارج مرعی خواهدبود .

﴿ ورقه ﴾

مدیرمحترم اخترزا عرض میشود .

اکنون بیشتر ازدوماه است که اخبار وحشت آثار تجاوز وشقاوت عاصیان اکراد وهرگونه قتل وغارت واسر ونهب آنها درخاك دولت همجوارازحد شیوع گذشته دولت علیهٔ عثمانی نه تنبیه آنهارا معین نمود نه وعدهٔ صریحیکه در باب منع اکراد اینطرف وعدم قبول فراریان وردآنها بدولت علیهٔ ایران کرده بود انجازشد . کوبی که این گروه اشرار را مانند همسایهٔ محترم ومستقل دانسته شرط بی طرفی را در بارهٔ آنها پیشنهاد خاطرساخته ودلشاداست وگرنه تاکنون چرا تعیین تنبیه رئیس اشرار مذکور واعوانش که بااورفاقت دارند نداده اند ودولت علیهٔ ایران را بجهة وعدی که داشتند بحیرت اندر گذاشته درتادیب اینگونه اشخاص شریر که وجود آنها مضر بحال طرفین است اغماض جایز میدانند ومثل دولت علیهٔ ایران دوست یکجهت وهمسایهٔ کثیرالمنفعت را ازخود مأیوس ودرانتظار دوست ودشمن منفعل ازاظهار دوستی ویکجهتی وخلوص نیت که درزمان گذشته درحق دولت علیهٔ عثمانی نموده میسازند . ازاین طرز رفتار شبهناك دولت علیهٔ عثمانی که درحقیقت جالب طعن یکانکان وموجب اشتباه وگمراهی جهال خانکی است بکدام تدبیر بیرون آییم . ازترجیح دادن یك گروه اشرار بریکدولت دوست وهمجوار

دولت عثمانی راچه نتیجه حاصل خواهدشد . بهمین وسیله بسیار مضحك خواهد بود دعوی استظهار و یکانکی واتحادیکه دولت علیهٔ ایران در بارهٔ دولت علیهٔ عثمانی نماید . اگر دوستی مارا قابل اهمیت واعتنا ندانند اقلا میبایست که فکر عاقبت کار خودشانرا نمایند که هرگاه همین کردها قوتی پیدا نمایند در مقام یك قره طاغ ثانی نسبت بدولت عثمانی خواهد شد والبته حفظ رعایای اناطولی وارامنهٔ آنصفحات ازتطاول وحشیان اکراد اشکالات بهم خواهدرسانید . وبوسیلهٔ حمایت عیسویان اناطولی بدست اجانب سنررشته خواهد افتاد . افکار ونیات متمایلانهٔ اهالی ایران در بارهٔ اهالی عثمانی که تازه قوت میگرفت دوباره تغییر خواهد یافت . و بدیهی است که بااین حالتها قلوب ماتم زدگان وغارت دیدگان اهالیٔ ایران بکلی ازارتباط واتفاق اهالی عثمانیه مأیوس شده دلسردیٔ طرفین بدرجهٔ بالا خواهد رسید . که نتوان گفت ازاین دلسردی نتیجهٔ خوبی حاصل خواهدشد . دولت ایران ازاسترداد اینگونه حقوق صریحهٔ خودبوجهی عاجز نیست ولی ازکمال مآل اندیشی و بملاحظهٔ رعایت حقوق دوستی ویکجهتی نمیخواهد طوری بشود که ازاین مسئله اشکالات دیگر بظهور برسد . بنابراین امیدواریم که اولیای امور دولت علیهٔ عثمانی نیز ازکمال کار آگاهی این ملاحظات را ازمدنظر اعتنا دورنداشته درتادیب وتنبیه اشرار وانجاز وعدموافق دقائق حقوق بین الدول رفتار نموده موجب استحکام رابطهٔ دوستی ویکجهتی درمیان دولتین علیتین بشوند که درحقیقت این یکی مایهٔ رفاه رعایای طرفین وسبب ازدیاد قوت وشوکت دولتین علیتین است وبس .

امضا

یکنفر مسلمان

پیشتر درنسخهای چند ازاختر درخصوص تغییر حروف اسلام فقرات مفصلی نوشته بودیم که ازآنجمله بود کاغذ مفصل واستفتاهای جناب میرزا یوسف خان مستشارالوزاره که ازبعض علمای اعلام کثراه امثالهم نموده وفتوی دراینباب حاصل نموده بودند که صورت فتاوی را نیز درپایان کاغذ مذکور دراختر نوشته بودیم وبعد ازآن بازدریکی ازنسخهای پیشترئ اختر نوشته بودیم که عالیجاه مجدت همراه آقا میرزا رضای تبریزی نایب وترجمان جنرال قونسولگریٔ دولت علیهٔ ایران مقیم تفلیس در باب تغییر حروف اسلام برای سهولت تحصیل شاگردان مکاتب قفقاز الفبائی ترتیب داده است ونیز همکنانرا وعده نموده بودیم که صورت مقدمهٔ را که مومی الیه درآن الفبا آورده است درصحائف اختر خواهیم نگاشت چون اینروزها الفبأ مذکور بدستیاریٔ مطبعهٔ (شرکت ایرانیه) دراسلامبول بزیور طبع درآمده است اینك صورت مقدمهٔ آنرا برای آگاهی مطالعه کنندگان درذیل مینویسیم . اکنون را دراینباب هیچگونه بیانات مخصوص ازخودمان اظهار ننموده مطالعات مخصوصهٔ خودمانرا بوقت مرهون آن واگذاشتیم .

﴿ صورت مقدمه ﴾

مدتی بود که این جان نثارملت وطالب ترقی دولت بعد ازتحصیل زبان فارسی وترکی وعربی شروع بتحصیل بعضی اززبانهای اوروپ نموده الفبای مستعملهٔ اهالی شرق را که عبارت ازمسلمانان باشد باالفبای اهالی غرب موازنه نموده ودلیل عمده بهپیشرفت وترقی آنها درعلوم و بی بهره ماندن ماها از آن دشواری الفبای اسلامیه و آسانی الفبای اهالی غرب را یافته بخیال تغییر دادن الفبای خودمان افتاده شرحی دراینخصوص بروزنامه نویس اختر که در دارالسلطنهٔ اسلامبول طبع ونشر میشود نوشتم ایشان هم محض خوش نیتی ووطن پرستی کاغذ مرا بعینه درنمرهٔ ۱۷ سال اول روزنامهٔ مزبور درج نمودند ولی بسبب بعضی ملاحظات حل این مسئله بتأخیر افتاده بود تااینکه سال گذشته روزنامه نویس (مشاق) که درزبان ارمنی درتفلیس چاپ میشود باین مسئله ملتفت شده دریکنمرهٔ روزنامهٔ مزبور نوشته بود که چون الفبای اسلامیه بسبب دشواری سدسدید تعلیم وتعلم اطفال اسلام میباشد لهذا باهالی اسلام مصلحت بینی کرده بود که اطفال خودشانرا درمعلمخانهای ارامنه گذاشته ودرزبان ارمنی اطفالرا تعلیم بدهند بلکه ازثمرات تربیت انها بهره مند بوده باشند وهرچندیکه مقدمهٔ فصل مزبور موافق مطلب کمترین بود ولی دراقدام این امر که باعث گفتگو وسخریهٔ اغلب هموطنان است تعلل میکردم تااینکه دراین روزها یکفصلی درنمرهٔ ۲۶۶ سال هفدهم روزنامهٔ غولوس که در پطرپورغ طبع میشود درخصوص عدم قابلیت الفبای اسلامیه بهنشر علوم وتربیت اطفال خواندم روزنامه نویس مزبور درضمن این فصل بیان میکند که درقلمرو روسیه قریب هشت کرور مسلمان درتحت اقتدار دولت روسیه میباشد محض برای ترحم احوال انها که بنی نوع بشر هستند لازم است که الفبای آنهارا بالفبای روسی تغییر داده وزبان مسلمانیرا بالفبای روسی نوشته وکتابها دراین خط چاپ نموده درمعلمخانهای مسلمانان انتشار داده تااینکه اطفال مسلمین زبانهای خودشانرا بواسطهٔ الفبای روسی یاد گرفته دیگر عمرهای عزیز خودشانرا درسراین نقوش بیمعنی تلف ننموده ازعالم تربیت بی نصیب نمانده باشند الحق این فقره خیلی مؤثرم گردیده که ملل خارجه بقصورات ماملتفت گردیده ودرفکر اصلاح آن ودر پی ترقی ما بشوند ومارا ازاین فقرات غافل شده هیچ اعتنا ننموده باشیم .

لهذا ازحروفات فرانسوی وروسی وانگلیس منتخب نموده بجهة زبان فارسی وترکی وعربی الفبائیٔ ترتیب داده و بالفبای رشدی موسومش نمودم اگرچه دربادی نظر هموطنانم این مطلب را حمل بخود پسندی وخیالات واهیه خواهند نمود ولی بعدازامعان نظر امیدوارم که آنها هم بمطالب مزبوره ملتفت گردیده بامن هم رأی بشوند .

دلیل عمده بدشواری الفبای ما واضحتر ازاین نمیشود که یك کلمه مثل ﴿ کل ﴾ ﴿ علی ﴾ ﴿ گرم ﴾ را بچند جور میتوان خواند که هم وزنش مختلف شود هم معنی اش بیچاره طفل درابتدای تعلیم دراول صفحه کلمهٔ ﴿ کل ﴾ را میخواند کل یکروز زحمت میکشد تااینکه درخواطرش ملکه میشود که این نقش را باید بروزن مل خواند فردا درآخر صفحه همان کلمه را ﴿ کل ﴾ میخواند بروزن دل بعد اززحمت زیاد یادمیگیرد که این نقش را بدو زن میتوان خواند پس فردا درصفحهٔ دیگر دوچار همان یك نقش میشود میماند معطل که این نقش را درکدام یك ازوزنهای مزبور ادا نماید یکدفعه میبیند که معلمش میگوید که دراین جا باید این نقش را کل خواند بروزن شل بیچاره طفل باید پنج وشش سال زحمت کشیده تااینکه بمعانی کتب دارائیت

معرفنسانیده بقرینهٔ کلام الفاظ را درست بخواند باهمهٔ اینها هرکاه دریك روزنامهٔ و یاکتابی دوچار یك اسم غیرمأنوس مثل اسماء شهرهاوملتها واسباب وآلات وادویه جات بشود میماند معطل ٠

حالااسماء خارجه بماند بکنار هیچ فراموش نمیکنم وقتی درتبریز درمیان دونفر معلم مشهور نزاع اتفاق افتاده بودکه کلمهٔ آزخ که درمصرع آخراین شعر (هرآن بصر که بخاك درت نشدروشن) (بجای مقله فلك اندر ونهدآزخ)واقع است بافتح زاء معجمه باید خواند یابضم آن بعد ازمباحثهٔ بسیار قرار براین شد که بلغت رجوع نمایند لغت را آورده دیدند که درآنجا نوشته شده آزخ بوزن آوخ جوشندکی که برروی واندام مردم پدیدآید ٠

ملاحظه فرمائید بیچاره صاحب لغت بجهة عدم استعمال حروف مصوته برای درست ادا نمودن لفظی مجبور شده که یك لفظ مشهورتر ازآنرا پیدا کرده بان شاهد بیاورد همچین صاحب قاموس صاحب مجمع البحرین وغیره وغیره ٠

سؤال میکنم آیا بهترآن نیست که یکدفعه الفبارا تصحیح وتکمیل نموده ازاینجور اشکالات رهایی یابند ٠

ازراه عدم شعور ادبای صعوبت الفبای خودمانرا نمیکنم باچشم خود هم تعلیم اطفال خودمان وهم تعلیم اطفال فرنکیان را دیده‌ام اطفال فرنکی بجهة سهولت الفبای خودشان درسه چهار ماه بخواندن جمیع کتب خودشان مقتدر گردیده بعدشروع میکنند بیاد گرفتن مقدمات علم هندسه وجغرافیا وتاریخ درپنج سالکی مبینی که طفل فرنکی مسئلهٔ جمع وتفریق وضرب وتقسیم را حل میکند وازشهرها وملتهای مختلف دنیاخبر میدهد ولی بیچاره ماها بسبب دشواری الفبای خودمان درمدت هفت وهشت سال همین نوشتن وخواندنرا یادمیگیریم بعد پی تحصیل معاش خودمان میرویم نه خبر ازهندسه داریم نه اطلاع ازجغرافیا تاچه رسد بعلم فزك وشیمی وغیره وغیره ٠

تغییردادن الفبا چندان صعوبت ندارد راست است که یکدفعه نمیتوان اینقدر کتب را ترك نمود و یمردم کهن سال تکلیف نمود که تحصیل را ازسر گرفته بروند الفبای جدید یادبگیرند این خیلی دشوار بلکه محال است ولی منظور اینست که بعیوبات ونقصان الفبای ما بزرگان ملت ملتفت شده چاره بیندیشند وهرکاه باین فکر افتاده باشند طریق اش خیلی آسان است زیرا که یادولت باین فکر خواهد افتاد یا ملت در صورت اولی طریق اش این است که یکسال قبل بجمیع منشیان وارباب قلم از دولت اعلان میشود که تا فلان مدت همه اهل قلم باید فلان الف بای را تکمیل بیاموزند و بعد از یك سال قدغن نماید که جمیع مکاتبات دولتی و عرایض که بدیوانخانها داده میشود باید باالفبای جدید تحریر بشود چنانچه بطرکبیر وقتی که میخواست الفبای اسلاو را بالفبای حالیه تغییر بدهد اینطور نمود و باکمال سهولت اجرا کردید و در صورت ثانی اکر بزرکان ملت همت نموده بخواهند باینعمل اقدام نمایند باید بعضی کتابها که بجهة تعلیم اطفال لازم است بواسطهٔ این الفبای جدید طبع نموده اطفال را بیادکرفتن هردو خط یعنی خط قدیم وجدید وادارند و یقینا طفل ازراه تجسس طالب یادکرفتن اینخط جدید هم خواهد شد چنانچه خط شجر را یاد میکیرند اکر ازیاد کرفتن این نقوش نو بجهة اطفال منفعتی حاصل نشود البته ضرری هم نخواهد شد بعد وقتی که آنها بعرصه میآیند و ازمحسنات این وضع جدید مطلع میشوند بدون شك به ترویجش خواهند کوشیدو بیست سال نمیکذرد که همهٔ خطوط قدیم منسوخ و مبدل بخط تازه خواهد شد ٠

مرد باید که فکر پنجاه یاصد سال آینده را بکند و نکوید که بعد ازمرك من دنیا بجهنم در دول اروپ حساب میکنند که بعد از سیصد سال مثلا زغال سنك از فلان معدن تمام خواهد شد و یا صدسال بعد فلان جنکل خالی خواهد شد از حالا تدارك اشراکرده قدغن میکنند که دیکر زغال حمل ممالك خارجه نشود و در عوض هر درختی که از جنکل میبرند یك درخت تازه درجای آن بنشانند که در وقتش بکار بخورد در یکی ازکتب شرقی بنظرم رسید کویا معلم خطاب میکند باطفال که ای عزیزان عمر را دردنیا بدوقسم منقسم نموده اند یکی عمر یکدولت و یایك ملت و دیکری اتباع آن دولت و افراد آن ملت است ٠

آنکه عمر اتباع دولت و افراد ملت است مثل عمر من وشما کوتاهی ودرازی آن دردست خداست و غالبا زیاده از هفتاد و هشتاد سال طول نمیکشد اما عمر یکدولت و یا یکملت درازی وکوتاهی آن دردست اتباع و افرادآن میباشد یعنی دردست من وشما است اکر ما عقل داشته باشیم وراه رخنه اشرا مسدود نموده از هجوم سایر ملل محفوظ داشته درحین صحت یعنی صلح و آرامی بازدیاد صحتش پرداخته و درحین مرض یعنی جنك و غوغا بدفع آن کوشش نماییم میتوانیم که انرا نه اینکه هزارسال بلکه سالهای سال سالم وبی خطر نکاهش داریم ٠

پس مرد عاقل آنست که در قید عمر هفتاد هشتاد سالهٔ خود نشده و فکر خودرا درسر استراحت ایندت قلیل صرف ننموده بحفظ و ترقی و دوام دولت و ملت خود که غیر فانی است بپردازد ٠

پس ای طالبان ترقی ملت نکوئید که ماروزکار خودمانرا بهرنحواست کذرانیده‌ایم وبعدازما هرچه باداباد شخص چنانچه در قید عمر قلیل المدة خود میباشد بالمضاعف باید در فکر عمر طویل المدة دولت و ملت خود کردیده هرکس بهر نحو که از دستش میآید به بقا و ترقی آن کوشش نماید و ملاحظهٔ مرضش را نموده بمعالجه اش کوشیده حق بکردن آینده‌ها کذاشته باشد ٠

نفعی که ازتغییر الفبا حاصل خواهد شد اولا تربیت اطفال در کمال آسانی ثانیا انتشار زبان مادرکل ممالك فرنکستان وغیره و اینفقره درحساب پولیتیك اولین سبب مراوده ومودت باملل و دول خارجه میباشد زبان فارسی از بسکه ظریف و شیرین است واشعار موزون و آبدارزیاد دارد همه مردم رغبت میکنند که انرا یاد بکیرند محض درتقلیس بقدر صد نفر روس وفرنك ونمسه سراغ دارم که بجهة لطافت و نزاکت اشعار ماها غالب هستند که زبان فارسی را یادبکیرند ولی محض بجهة دشواری الف با و نبودن حروفات مصوته درهیئت کلمه نمیتوانند شروع بدلخواه خودشان نموده وکمال افسوس از غفلت ماباینفقرهٔ عمده میخورند ونهایت مذمت و ملامت را بملت مامیکنند ٠

باری این رساله زیاده براین کنجایش تفصیل ندارد امید از خیرخواهان و طالبان ترقی ملت آنست که بیغرضانه بعرضهای کمترین کوش داده و مابین حق وخلاف را باانصاف تمیز بدهد همیشه قول را ملاحظه میکنند نه قائل را (لاتنظر الی من قال انظر الی ما قال) فرموده اند ٠

دراین ضمن الفبای رشدی را باکمال احترام

پیشنهاد حضور آقایان و نیکخواهان نموده توقع عاجزانه مینمایم که اگر دراین خط جدید هم نقصانی بنظر شان برسد باظهار نمودن آن منتی به بندهٔ خودشان گذاشته باشند ۰

آنچه درخصوص تغییر دادن الف‌بای بخواطر کترین خطور نموده بودازراه مثال بمطالعهٔ ارباب بصیرت رسانیدم ۰

و این‌را هم عرض میکنم که مراد من این نیست که الف بای اسلامی حکما باید بفلان خط مبدل بشود بلکه مقصود اصلی آنست که حروفات و کلمات جداجدا نوشته شده و حروفات مصوته کاملا بمیان حروفات صامت مندرج بشوند که مصدر جمیع معایب اینست که مارا بعقب انداخته والسلام ۰

خارجیه

اعلا حضرت پادشاه یونان تصور داشته است که عموم عساکر یونان‌را درحضور خودشان سان دیده رسم عرض لشکری بطور دفیله بعمل آورده شود ۰ ولی درثانی بموجب خواهش سفیر دولت المان ازاین فقره صرف نظر نموده است ۰

اخبار نامهٔ (کورسپوندانس پولیتیک) میکوید ۰ نصایح مصلحانهٔ سفرای دولتهای بزرك درنزد حکومت یونان مؤثر نیفتاده ودرجواب نصایح دوستانهٔ سفرای مشارالیهم وکلای یونان گفته اند که ۰ کارازدائرهٔ اعتدال گذشته ودرراه تدارکات جنك مبالغ فوق‌العاده خرج شده است ۰ بنابراین یونانستان درراه نگاهداری ناموس خود ومنافع پادشاه خودشان ناچار ازجنك شده‌اند ۰

ولی بسیاری ازاخبار نامهای اوستر یامیکویند ۰ حرکات جنکجویانهٔ یونان بطور جدی نیست لهذا در بار یونان‌را بحرکات معتدل مصلحانه سپارش میکنند ۰

اخبار نامهٔ (نایه فرایه پرسه) میکوید ۰ اساس پولیتیك دولت یونان استقراری ندارد هرگاه وکلای یونان چنان خیال بکنند که پس ازجنك بادولت عثمانی اگرمغلوب بشوند دولتهای اروپ مداخله نموده اورا ازچنك دولت عثمانی رهایی خواهند داد محض خیال است ۰ یونانیان نخست پیش ازاقدام بجنك باید بدانند که نفع وضرر جنك درهرحال عاید بخودشان است ۰ دولتهای اروپ بوجهی مداخله ومعاونت ازآنان نخواهند نمود ۰

اخبار نامهٔ (استاندارد) پیشتر نوشته بود که ۰ درمیان پرنس بسمارك وسفیر فرانسه پارهٔ مذاکرات عمده در بارهٔ شرق بمیان آمده است ۰ اخبار نامه (المان شمالی) این فقره‌را تکذیب نموده ضمنا میکوید ۰ دولتین المان وفرانسه درمسائل شرق ازاقدامات مصلحانه بوجهی دوری نخواهند نمود ۰

اخبار نامهٔ (کران‌ژورنال) بموجب کاغذی که درسی ام ماه نوامبر فرنکی ازلندن کرفته است میکوید ۰ درویش پاشا اولکون‌را یك اقدامات فوق‌العاده ضبط کرده قصبهٔ مذکور را مع اطراف و نواحیٔ آن بحکومت قره طاغ تسلیم نمود چنانکه یك جنرال باتدبیر است بهماندرجه یك دیپلومات کارآکاه بودن خودرانیز درنظر جهانیان اثبات نمود ۰

پاشای مشارالیه در ابتدای مذاکرات حکومت قره‌طاغ‌را برای تسریع استیلای آنجا دعوت نموده ولی پاشای مشارالیه نیز مانند رضا پاشا و سایر مامورین مذاکرات از جانب حکومت قره طاغ باشکالات چند دچار شد ۰ زیرا حکومت قره‌طاغ باهمهٔ اینکونه قیل‌وقالهای ظاهری باطنا نمیخواست که مسئلهٔ حدود را بزودی انجام داده آید ۰

لکن بمناسبت خطابهٔ که درین اواخر ازجانب (مسیو کلادستون) در (کیلدهالد) خوانده شد ظاهر کردید که وضع پولیتیك مشارالیه تغییر یافته است و از آنوقت در وضع پولیتیك مسئلهٔ اولکون نیز تغییرات کلی روی داد ۰

از فقرهٔ اعتراضات کوماندان قره‌طاغ که بکلی از اهمیت خالی بود بشما اطلاع داده بودم درمقابل آنکونه اعتراضات واهی درویش پاشا بوجهی درحرکات خود سست نشده کوماندان قره‌طاغ‌را سپارش داد که در ضبط و عدم ضبط اولکون مختاراست هرگاه در ظرف چهل و هشت ساعت اولکون‌را ضبط و استیلا نماید آنجا را خالی نموده خود وعساکر عثمانی ازآنجا بشرط اینکه دوباره عودت ننمایند بیرون خواهند رفت و دراینصورت دولت عثمانی وظیفهٔ خودرا بجا آورده است ومسئولیت آن‌را بوجهی قبول نخواهد نمود کوماندان مومی الیه نیز مراتب‌را بحکمران قره طاغ اطلاع داده اوهم فقره را بکوماندان کشتیهای مختلط حتی بیکی از دولتها نیز خبر نموده پس ازآن ازدولت مشارالیها برخلاف اوامر سابقه یعنی برای انجام دادن مسئله واستیلای اولکون دستورالعمل کرفت ۰

بنابراین میتوان کفت که این وضع از تغییر مسلك یکدولتی که تااین نزدیکیها حکومت قره طاغ‌را برای ایستادکی نمودن تحریك وتشجیع میکردناشی شده و نیز از تمایلات (مسیو کوشن) سفیر انکلیس بهوا خواهی دولت عثمانی سرزده است ۰ چون دولت روس تنهاماند نخواست که خودرا بمخاطرات بیندازد ۰ بهمین جهتها این مسئله‌را که ازمدتهای طولانی درعقدهٔ تاخیر و کشاکش مانده بود در ظرف چند ساعت انجام داده شده درسر برج قلعهٔ اولکون بیرق قره طاغ نصب کردیده پردهٔ این بازی بختام انجامید ۰

نیز اخبار نامهٔ مذکور مینویسد ۰ کشتیهای جنکیٔ مختلط دولتهای اروپ که بجهة اجرای نمایش بحری در دریای وندیك جمع شده بودند برای بسر بردن فصل زمستان بلنکر کاههایی که در ذیل نوشته میشود حرکت نموده اند ۰

بمناسبت انجام یافتن مسئلهٔ اولکون کشتیهای فرانسه بلنکرکاه (طولون) برکشته است ۰ کشتیهای انکلیس در پیشکاه جزیرهٔ (مالطه) لنکر اقامت انداخته است ۰ کشتیهای المان و اوسترپا به بندر (تریست) رفته ۰ کشتیهای روس درلنکرکاه (ناپولی) قشلامشی

خواهدنمود. سفائن ایتالی‌در پیشگاه (برندیزی) اقامت خواهد کزید .

اخبارنامهای فرانسه مینویسند . علیا حضرت و یکتور یا ملکهٔ انکلستان در ماه شباط فرنکی آینده از راه پاریس به برلین‌عزیمت خواهد نمود .

اخبارنامهٔ کران ژورنال منطبعهٔ پاریس میکوید . بعضی از اهالی یونان دسته دسته بخاك دولت عثمانی نزدیك بحدود پهن شده تبعهٔ مطیعهٔ عثمانی‌را بر ضد دولت متبوعهٔ خود شان بفساد و شورش ترغیب و تحریك میکنند . و دراین حرکات فسادآمیز خود خیلی پیش میروند . حتی دولت عثمانی برای کرفتن جلوحرکات اینکونه کسان فساد پیشه قرار داده است که بحکومت یونانستان یك کاغذ اولتیماتوم بفرستد . و معلوم نیست که حکومت یونانستان در مقابل این کاغذ چه جواب خواهد داد.

درمجلس مبعوثان یونانستان مسیو کوموندروس رئیس وزرای یونان درجواب (مسیو تریکوپی کفته است که . بارهااست که‌ازوضع پولیتیك‌ما ایضاحات لازم داده شده‌است . باز میکویم پولیتیك‌حاضرما عبارت ازاین‌است که‌برای‌اجرای قرار داد اروپ آماده وحاضر باشیم . وامیدواریم که‌ازمعاونت اروپ نیز دراین‌خصوص بهره‌مند بشویم . هرکاه ازجانب اروپ‌معاونت نشود ناچاریم ازاینکه خود آزادیٔ حرکات خودمانرا نکاهداری نماییم . (این بیانات‌رئیس مشارالیه ازجانب اعضای سمت راست مجلس بآفرینها ستوده میشود)

پس‌ازآن‌مشارالیه اظهار داشته است که . ازشماخواهش دارم زیاده‌براین از وضع پولیتیك حاضرما ایضاحات‌طلب ننماید . چون‌من‌رئیس وکلای یك‌ملت ضعیف وکوچك‌هستم زیاده‌براین ازوضع پولیتیك‌حاضر خودمان اطلاعات نمیتوانم بدهم اینك وضع پولیتیك خودمانرا بشمااظهار کردم وبرای توفیقیابی درکارها و پولیتیك خودمان بمعاونت‌مجلس مبعوثان محتاجیم . واین سخنانرا باشخاصیکه برخلاف پولیتیك ما اقدامات بکارمیبرند خطاب نموده میکویم . کسانیکه برخلاف پولیتیك‌ما هستند من ازغیرت وطن‌دوستی وحسیات ملت پروری آنان کمال خاطرجمعی‌را دارم . ومیدانم که‌هیچوقت ایشان درمقابل مخاطرات بزرك وطن تابع اغراض شخصی ومنافع ذاتی خودشان نبوده‌اند . لهذا ازایشان خواهش‌میکنم که . مارا بشخصیات و پاره سؤالات غیرلائق مشغول ننموده معاونت‌خالصانه آنانرا د راجرای و طائف مشترك خودمان خواهانم .

الحاصل معاونتهای خالصانه را ازشماهاچشم داشت‌میکنم . هرکاه از مسلك ما خاطر جمعی نداشته باشید باز میتوانید افکار خود تارابطور علنی بیان نمایید و بر ضد مارای بدهیدولی‌باهمهٔ اینها متوقع هستم که اشکالات بمیان نیند ازید و مارا بیهوده مشغول نسازید . بمعاونت شماها عموم ملت نیز باید بکمال شوق وخواهش‌اشتراك نمایند . زیرا آیندهٔ وطن عزیزمان از همت و غیرت و اتفاق ابنای وطن خاطر جمعی‌حاصل تواند نمود .

این یکی واضح است تا مظهر امنیت کامل شماهانشویم ممکن نیست که‌تنها یکروزدرمأموریت خود بر قرار بمانیم . زیرا درحالت‌عدم‌اطمینان میتوانید اجرا ات حکومت را مانع شوید . حکومت را تحصیل امنیت‌کامل شماها نخستین وظیفه است‌که باجرای آن وظیفه میتواند امور مالیه‌را نیز بخوبترین وجهی اصلاح نماید .

ازجانب حکومت فرانسه در (مارسیل) بکومپانیهای واپورها دستورالعمل داده‌شده است‌که . نفرات داوطلب‌را که‌تجار وصرافان بزرك یونان پول تشویق نموده بیونانستان میفرستند بواپورها قبول ننمایند . ازاین دستور العمل دولت‌فرانسه دولتین انکلیس وروس افسرده‌دل‌شده‌برخلاف‌آنها دولتین المان واوسترپا از این قرار داد اظهار امتنان و خشنودی نموده‌اند .

این‌یکی‌نیز محکم بودن بنای اتفاق دولتهای اروپ‌را یك‌دلیلی‌است مبرهن ؟

(وقت)

اخبارنامهٔ (دیلی‌نیوز) در باب مسئلهٔ یونان میکوید . هرکاه دولتهای اروپ مداخله ننمایند درمیان دولتین عثمانی و یونان مطلق‌کار بجنك وکار زار خواهد کشید . هرکاه دولت یونان قراردادد‌ولتهای‌اروپ‌را منتظر نشده ازراه‌تعجیل و شتاب خود بخودحرکت نمایددربارهٔ‌اوخوب نخواهد شد .

بنابر براین باعتقاد ما هرکاه یونانیان منتظر اجرای قرار داد اروپ بشوند خود سود مند خواهند کردید . ولی این یکی‌را نیز از نظر دور نباید داشت که . یونانیان تاکنون‌خیلی صبر نموده نصایح دولتهارا کوش‌کرده و ارام نشستند از این صبر وآرامی و وعدهای اروپ تاکنون نتیجهٔ برای آنان حاصل نشده تا اینکه بستوه آمده خود شانرا میخواهند بمیدان جنك بیندازند هرکاه درجنك غالب آمدند بعداز خونریزهای بسیار میتوانند مقصود خودشانرا حاصل نمایند . و اکر مغلوب کردیدند اینیکی از محالات است که دولت‌عثمانی احکام غالبیت‌را بتواند در بارهٔ آنان جاری سازد زیرا بدیهی است که‌یکی‌ازدولتها درآنصورت‌مطلق مداخله نموده جلو حرکات دولت عثمانی را خواهد کرفت .

هرکاه یکی‌ازسایردولتهانیز برضدآن دولت مداخله کننده برخیزد آنوقت مقدمات جنك عمومی‌ظاهرکردیده هرج‌ومرج عالم‌را فراخواهد کرفت .

درهرحال‌یونانستان مقصود خودرا حاصل خواهد نمود . ولی اتفاق‌اروپ ومداخلهٔ آنان تنها مخاطرات خونریزی‌رامانع تواند شد

قونسل اوسترپا مقیم صوفیه بموجب دستورالعمل حکومت متبوعهٔ‌خود برای‌اجرای آنچه‌ازاحکام‌عهدنامهٔ‌برلین‌متعلق‌به‌بلغارستان‌است درنزد حکومت بلغارستان بیانات مؤکد اظهار داشته‌است . برای تأیید بیانات قونسل اوسترپا ازجانب‌دولت المان‌نیز بقونسل‌خود که‌درصوفیه اقامت‌دارد بهمان مضمون دستورالعمل داده شده‌است .

طاهر